

Nr 850

Av herr **Magnusson** i Borås m. fl., i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 178, med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).*

(Lika lydande med motion nr 706 i Första kammaren)

I proposition nr 178 framlägges, på grundval av pensionsstiftelseutredningens betänkande, förslag till ändrade bestämmelser i fråga om rätt till avdrag vid taxeringen för avsättning till pensionsstiftelse m.m. De föreslagna bestämmelserna är betingade av det förändrade läge som inträtt på pensioneringsområdet främst genom tillkomsten av ATP, bl.a. det förhållandet att genom ATP överskott uppkommit i en del pensionsstiftelser. Förslaget innebär, att möjligheterna att skattefritt avsätta till pensionsstiftelse begränsas i förhållande till vad nu gäller.

I propositionen har icke berörts de konsekvenser med avseende på pensionsavsättningarnas storlek som följer av att ATP-systemet bygger på fördelningsprincipen. Tillämpandet av denna princip leder till låga men efter hand stigande avgiftsinbetalningar under en uppbyggnadsperiod. Under denna period växer visserligen även pensionsförmånen enligt ATP. För arbetsgivarens del är emellertid pensionsförpliktelsen given i och med att systemet trätt i kraft. Det förhållandet att pensionsavgifterna periodiseras på visst sätt har därvid ingen betydelse. Genom pensionsförpliktelser uppkommer för arbetsgivaren en faktisk skuld, som endast delvis likvideras under pensionssystemets uppbyggnadsperiod. Företagsekonomiskt sett är det därför otillfredsställande att arbetsgivaren icke äger möjlighet att utöver de direkta ATP-avgifterna göra avsättningar av nöjaktig storlek.

Detta leder oss till den slutsatsen att arbetsgivare — inom större såväl som inom mindre företag — bör få rätt att till egen pensionsfond göra avsättningar upp till visst maximibelopp per år. Maximibeloppet bör vara den mot pensionsförpliktelserna svarande genomsnittliga verkliga årskostnaden enligt försäkringsmatematiska beräkningar och avsättningen under året kunna uppgå till skillnaden mellan detta maximibelopp och de avgifter arbetsgivaren under året har att inbetala för sina anställda. Härvid bör under visst år icke utnyttjad rätt till avsättning få ackumuleras och tillgodogöras under senare år. Bestämmelser angående fondernas avskiljande och angående säkerställande av dessa bör utfärdas i analogi med vad som hittills gällt i fråga om pensionsavsättningar inom eget företag.

Det är en självklar sak att all avsättning till egen pensionsfond upp till angivet tak skall vara avdragsgill. Å andra sidan skall ianspråktagande av

pensionsfond för inbetalning till den statliga pensionsfonden betraktas såsom intäkt i rörelsen.

En avsättning till egna pensionsfonder i enlighet med vad vi ovan förordad skulle vara förenad med ytterst betydelsefulla fördelar. Vi vill här sammanfattningsvis anföra de omständigheter som vi finner främst tala för ett genomförande av en sådan ordning.

1) Några delade meningar torde knappast råda om det angelägna i att det samlade sparandet i vårt land — ehuru i och för sig aktningsvärt — väsentligt ökas under den närmaste framtiden för att möta den utifrån kommande konkurrens som den fortgående integrationen medför. Varje åtgärd som är ägnad att vidmakthålla och öka sparandet har redan däri en stark motive-ring. Företagssparandet spelar för närvarande en mycket stor roll och skulle vid en fondbildning sådan vi förordad utan tvivel påverkas i gynnsam riktning.

2) Genom att på detta sätt främja företagssparandet skulle man underlätta lösningen av vissa av företagens kreditproblem och skapa förutsättningar för en större produktionsökning med därav följande standardökning i samhället.

3) För de anställda skulle en frivillig fondering inom företagen innebära att pensionsutfästelserna gjordes säkrare. Högre avgiftsbelopp skulle finnas avsatta, samtidigt som den ökade produktionen skulle förstärka säkerheten.

4) Företagen skulle få möjligheter till en för såväl företagen själva som samhället lösnande resultatutjämnning. På grund härav får man förutsätta, att företagen skulle finna det förenligt med sina intressen att i största möjliga utsträckning begagna rätten till frivillig avsättning till egen pensionsfond.

5) Den övervältring av kostnaderna för pensionerna som förekommer i nuvarande system är från såväl principiella som rättvisesynpunkter i högsta grad otillfredsställande. Det av oss förordade systemet skulle leda till att övervältringen på framtida generationer skulle om icke helt elimineras dock i betydande grad minskas.

Ett system sådant som här diskuterats kan icke genomföras utan att en utredning först företages. Det är bland annat angeläget att en realistisk beräkning med hänsynstagande till uppskattad dödlighet, produktionsutveckling, ränteläge m.m. göres angående de verkliga genomsnittliga årskostnaderna för de utfästa pensionsförpliktelseerna. En sådan utredning bör enligt vår mening snarast igångsättas.

Aberopande det anförda hemställer vi,

att riksdagen i samband med behandlingen av proposition nr 178 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att

Kungl. Maj:t måtte med beaktande av vad i motionen anförts efter härom företagen skyndsamt utredning för riksdagen framlägga förslag, innebärande att arbetsgivare medgives rätt att — utöver de årliga avgifterna för tilläggs-pensioneringen — skattefritt avsätta medel till egen pensionsfond i syfte att göra pensionsutfästelserna säkrare samt begränsa kostnadsövertäckningen på framtida generationer.

Stockholm den 14 november 1961

Tage Magnusson

i Borås

C. G. Regnéll

Henrik Munktell

Hans Nordgren
